

VENDIM
Nr. 67, datë 1.6.2016

**PËR MIRATIMIN E RREGULLORES “PËR KËRKESAT MINIMALE TË SIGURISË
NË AMBIENTET KU KRYHEN VEPRIMTARITË BANKARE DHE FINANCIARE
DHE PËR TRANSPORTIN E VLERAVE MONETARE”**

(Ndryshuar me vendimin nr. 107, datë 5.10.2016)

(I përditësuar)

Në mbështetje të nenit 43, shkronja “c”, të ligjit, nr. 8269, datë 23.12.1997, “Për Bankën e Shqipërisë”, i ndryshuar, me propozim të Departamentit të Mbikëqyrjes dhe të Departamentit të Sigurimit e Mbrojtjes, Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë

VENDOSI:

1. Të miratojë rregulloren “Për kërkesat minimale të sigurisë, në ambientet në të cilat kryhen veprimtaritë bankare dhe financiare dhe për transportin e vlerave monetare”, sipas tekstit bashkë-lidhur këtij vendimi.

2. Ngarkohet Departamenti i Mbikëqyrjes dhe Departamenti i Sigurimit dhe Mbrojtjes në Bankën e Shqipërisë për zbatimin e këtij vendimi.

3. Ngarkohet Departamenti i Kërkimeve, për publikimin e këtij vendimi në Buletinin Zyrtar të Bankës së Shqipërisë dhe në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë.

4. Me hyrjen në fuqi të këtij vendimi, rregullorja “Për kërkesat minimale të sigurisë në ambientet në të cilat kryhen veprimtaritë bankare dhe financiare”, miratuar me vendimin e Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë nr. 4, datë 19.1.2011, shfuqizohet.

Ky vendim hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë.

KRYETARI
Genti Sejko

RREGULLORE
PËR KËRKESAT MINIMALE TË SIGURISË NË AMBIENTET KU KRYHEN
VEPRIMTARITË BANKARE DHE FINANCIARE DHE PËR TRANSPORTIN E VLERAVE
MONETARE

KREU I
TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Objekti

Objekti i kësaj rregulloreje është përcaktimi i kërkesave minimale për sigurinë në ambientet në të cilat ushtrohen veprimtaritë bankare dhe/ose financiare, si dhe për transportin e vlerave monetare, me qëllim zhvillimin normal dhe në mënyrë të sigurt të këtyre veprimtarive.

Neni 2

Baza juridike

(shtuar togfjalëshi në fund të nenit 2 me vendimin nr. 107, datë 5.10.2016)

Kjo rregullore nxirret në bazë dhe për zbatim të nenit 1, pika 4, shkronja “b”, nenit 12, shkronja “a” dhe nenit 70, pika 1, të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997, “Për Bankën e Shqipërisë”, i ndryshuar, si dhe të neneve 57, pika 2, 58 dhe 126, të ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006, “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar si dhe të nenit 61, shkronja “b” dhe nenit 65, pika 4, të ligjit nr. 52/2016,

datë 19.5.2016, “Për shoqëritë e kursim-kreditit dhe Unionet e tyre.

Neni 3

Subjektet

(shtuar togfjalësh me vendimin nr. 107, datë 5.10.2016)

Subjekte të kësaj rregulloreje janë bankat, degët e bankave të huaja, zyrat e këmbimit valutor, shoqëritë e kursim-kreditit dhe Unionet e tyre dhe subjektet financiare jobanka, që kryejnë veprimtari financiare me sportel dhe/ose me agjentë .

Neni 4

Përkufizime

(shtuar togfjalësh në fund të pikës 1 me vendimin nr. 107, datë 5.10.2016)

1. Termat e përdorur në këtë rregullore kanë të njëjtin kuptim me termat e përkufizuar në nenin 4 të ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë dhe në nenin 3, të ligjit nr. 52/2016, datë 19.5.2016, “Për shoqëritë e kursim-kreditit dhe Unionet e tyre.

2. Përveç sa parashikohet në pikën 1 të këtij neni, për qëllime të zbatimit të kësaj rregulloreje, termat e mëposhtëm kanë këtë kuptim:

a) “Agent” ka të njëjtin kuptim me termin e përkufizuar në rregulloren “Për licencimin dhe ushtrimin e veprimtarisë nga subjektet financiare jobanka”.

b) “Sportel” quhet ndarja, e cila bën të mundur krijimin e një distance sigurie ndërmjet zonës së arkëtarëve dhe zonës së klientëve;

c) “Zona e arkëtarëve” është ambienti i subjektit, i cili shërben si vend pune i arkëtarëve;

d) “Zona e ruajtjes dhe administrimit të vlerave monetare” është zona, në brendësi të ambienteve në të cilën vendoset kasaforta;

e) “Siguri” është tërësia e masave që merren në mbrojtje të personelit, konsumatorëve, vlerave monetare, ambienteve dhe aktiveve të subjekteve të kësaj rregulloreje;

f) “Sisteme të mbrojtjes elektronike” janë sistemet elektronike të mbrojtjes nga zjarri, alarmit, akses kontrollit, monitorimit, skanimit, komunikimit etj;

g) “Sigurimi i jashtëm” është shërbimi me personel sigurie që kryhet jashtë ambienteve të bankës ose degës së bankës së huaj;

h) “Sigurimi i brendshëm” është shërbimi me personel sigurie që kryhet brenda ambienteve të bankës ose degës së bankës së huaj me qëllim garantimin e sigurisë së bankës;

i) “ATM – (Automated Teller Machine)” është makineria, e cila kryen në mënyrë automatike tërheqje/depozitim të kartë-monedhave;

j) “SHPSF, Shërbimi Privat i Sigurisë Fizike” është shoqëria e krijuar, licencuar dhe që funksionon sipas kërkesave të ligjit nr. 75/2014, “Për shërbimin privat të sigurisë fizike”;

k) “MZSH” është Shërbimi i Mbrojtjes nga Zjarri dhe Shpëtimi, i rregulluar sipas ligjit nr. 152, datë 21.12.2015, “Për mbrojtjen nga zjarri dhe për shpëtimin”;

l) “Agiencitë ligjzbatuese” janë Policia e Shtetit, Shërbimi Informativ Shtetëror, Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të Klasifikuar, Komisioneri për Mbrojtjen e të Dhënave Personale, prokuroritë, gjykatat, Drejtoria e Pastrimit të Parave dhe institucione të tjera të ngjashme;

m) “Banka” janë bankat dhe degët e bankave të huaja, të licencuara nga banka e Shqipërisë, sipas ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006, “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.

KREU II

KËRKESAT MINIMALE PËR SIGURINË DHE TRANSPORTIN E VLERAVE MONETARE NË BANKA

Neni 5

Procedura dhe struktura për sigurinë

1. Banka harton dhe miraton procedura për sigurinë e punonjësve, klientëve, vlerave monetare dhe aktiveve të saj.
2. Banka ka në strukturën e saj organizative një njësi të veçantë për sigurinë, e cila ka për detyrë:
 - a) planifikimin, hartimin, koordinimin, zbatimin dhe monitorimin e procedurave dhe masave për sigurinë;
 - b) implementimin e akteve ligjore dhe nënligjore të fushës së sigurisë, në aktet rregullative të bankës /degës të bankës së huaj;
 - c) koordinimin me agjencitë ligjzbatuese apo institucione të tjera, për çështje të sigurisë dhe emergjencave civile.
3. Në çdo degë dhe agjenci të bankës caktohet një punonjës, i cili krahas detyrave të tij, është përgjegjës edhe për zbatimin e procedurave dhe masave për sigurinë.
4. Banka rishikon në mënyrë periodike dhe përditëson procedurat dhe masat për sigurinë.

Neni 6

Kërkesa të përgjithshme për sigurinë në ambientet e bankës

1. Banka ushtron veprimtaritë në ambiente, të cilat plotësojnë minimalisht kërkesat e mëposhtme:
 - a) kanë hapësirat e nevojshme dhe kushte të përshtatshme për mirëmbajtjen e dokumentacionit, si dhe të vlerave monetare;
 - b) kanë miratimin nga shërbimet e MZSH-ve përkatëse për masat e marra ndaj zjarrit;
 - c) janë të arritshme nga njësitë e specializuara të sigurisë dhe transportit të vlerave monetare;
 - d) kanë qartësisht të ndara:
 - i) zonën e pritjes së klientit;
 - ii) zonën e arkëtarëve;
 - iii) zonën e ruajtjes së vlerave monetare fizike;
 - iv) zonën ku vendosen sistemet e teknologjisë dhe informacionit;
 - e) janë të pajisura me një burim të dytë dhe të vazhdueshëm të energjisë elektrike.
2. Banka lidh kontratën e sigurimit të vlerave monetare fizike me shoqërinë e sigurimit të licencuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare.
3. Banka njofton strukturat përkatëse të Policisë Vendore për adresën ku do të hapet apo transferohet dega dhe/ose agjencia e saj.
4. Banka lidh kontratë me SHPSF-të, për:
 - i) marrjen dhe verifikimin e sinjalit të alarmit (licencë për nënkategorinë “I.3.A”);
 - ii) sigurimin e jashtëm dhe/ose të brendshëm (licencë e nënkategorisë “I.3.A”);
 - iii) transportin e vlerave monetare (licencë e nënkategorisë “I.3.B”).
5. Kontratat sipas pikës 4 të këtij neni duhet të kenë të specifikuar bankën, degën apo agjencinë, për të cilën lidhet kjo kontratë.

Neni 7

Kërkesa për zonën e arkëtarëve

1. Zona e arkëtarëve duhet të plotësojë kërkesat e mëposhtme për sigurinë:
 - a) të jetë e vendosur në një ambient të veçantë dhe të ndarë nga zonat e tjera nëpërmjet “Sportelit”;
 - b) të jetë e monitoruar me telekamera për secilin vend pune të arkëtareve;
 - c) të ketë butona ose pedana alarmi në secilin vend pune të arkëtareve;
 - d) të ketë minikasaforta ose sirtarë të posaçëm për mbajtjen e vlerave monetare fizike.

Neni 8

Kërkesa për zonën e ruajtjes dhe administrimit të vlerave monetare

1. Zona e ruajtjes dhe administrimit të vlerave monetare duhet të plotësojë kërkesat e mëposhtme për sigurinë:
 - a) të jetë në një vend të sigurt, plotësisht të ndarë nga zonat e tjera;

- b) të kenë procedura të miratuara për lëvizjet në këtë zonë;
- c) të ketë mbrojtje elektronike me:
 - i) sensorë sismikë;
 - ii) sensorë lëvizjeje;
 - iii) sensorë tymi.
- d) të ketë sistem monitorimi me telekamera për:
 - i) hyrjen për në këtë zonë;
 - ii) ambientin e brendshëm.

Neni 9

Kërkesa për zonën ku vendosen sistemet e teknologjisë së informacionit

1. Sistemet e teknologjisë dhe të informacionit vendosen në një zonë të veçantë dhe në brendësi të ambienteve të bankës.
2. Zona ku vendosen sistemet e teknologjisë dhe të informacionit duhet të plotësojë kërkesat e mëposhtme për sigurinë:
 - a) të jetë një zonë plotësisht e ndarë nga zonat e tjera;
 - b) të kenë procedura të miratuara për lëvizjet në këtë zonë;
 - c) të ketë mbrojtje elektronike, me:
 - i) sensorë lëvizjeje;
 - ii) sensorë tymi;
 - d) të ketë sistem monitorimi me telekamera, për:
 - i) hyrjen për në këtë zonë;
 - ii) ambientin e brendshëm të saj.

Neni 10

Kërkesat për mbrojtjen me anë të sistemeve elektronike

1. Banka merr masa për mbrojtjen me anë të sistemeve elektronike të ambienteve në të cilat ushtrojnë veprimtarinë e tyre.
2. Banka për sigurinë e ambienteve me anë të sistemeve elektronike, përveç përcaktimeve të neneve 7, 8 dhe 9, plotësojnë edhe kërkesat e mëposhtme:
 - a) kanë telekamera, të cilat filmojnë në mënyrë të pandërprerë:
 - i) sipërfaqet e jashtme të fasadës në hyrjen për në ambientin e brendshëm;
 - ii) zonën e qëndrimit të konsumatorëve;
 - iii) sportelin;
 - iv) veprimet në ATM;
 - v) rrugëkalimet dhe ambientet brenda bankës, ku kryhen procedurat e marrjes dhe dorëzimit të vlerave monetare.
 - b) kanë pajisje të veçantë dixhitale për regjistrimin e pamjeve, e cila:
 - i) vendoset në një ambient të sigurt, duke përjashtuar zonën e ruajtjes së vlerave monetare fizike;
 - ii) kohën e ruajtjes së regjistrimeve e ka jo më pak se 15 (pesëmbëdhjetë) ditë.
 - c) kanë monitorim të zonave të bankës, në rastet kur nuk ka pamje të drejtpërdrejtë të tyre, në zyrën e:
 - i) drejtuesit të degës/agjencisë; ose
 - ii) përgjegjësit për sigurinë;
 - d) kanë mbrojtje elektronike me:
 - i) sensorë lëvizjeje;
 - ii) sensorë tymi;
 - iii) sensorë të lagështirës;
 - iv) butona alarmi të montuar në zyrën e drejtuesit/përgjegjësit për sigurinë, të degës apo agjencisë;
 - v) sirenë alarmi e brendshme ose e jashtme;
 - e) sisteme për transmetimin e sinjalit të alarmit, të paktën në një nga qendrat e kontrollit në:

- i) strukturat përkatëse të Policisë së Shtetit;
- ii) SHPSF-së me të cilën ka kontratë;
- iii) njësinë e sigurisë të vetë bankës.

3. Implementimi, përpunimi, administrimi dhe ruajtja e të dhënave të përfituara nga sistemet e mbrojtjes elektronike, bëhet në përputhje me ligjin “Për mbrojtjen e të dhënave personale” dhe akteve nënligjore në zbatim të tij.

4. Procedurat për implementimin, administrimin dhe funksionimin e sistemeve të sigurisë, ndiqen në vijimësi nga njësia për sigurinë në Bankë, përcaktuar në nenin 5, pika 2, të kësaj rregulloreje.

Neni 11

Kërkesat për mbrojtjen me personel sigurie

1. Bankat marrin masa për sigurimin e brendshëm gjatë orarit të punës, të ambienteve në të cilat ushtrojnë veprimtarinë e tyre me punonjës të certifikuar sipas ligjit nr. 75/2014 “Për shërbimin privat të sigurisë fizike”.

2. Përjashtohen nga parashikimet e pikës 1 të këtij neni agjencitë bankare, marrja e masave për të cilat vlerësohet nga vetë banka, në varësi të nivelit të rrezikut të perceptuar.

3. Bankat në vlerësimin e tyre, mund të marrin edhe masa për sigurimin e jashtëm të ambienteve në të cilat ushtrojnë veprimtarinë e tyre, gjatë dhe pas orarit të punës, në varësi të nivelit të rrezikut të perceptuar. Edhe në këtë rast, masat e sigurimit kryhen me punonjës të certifikuar sipas ligjit nr. 75/2014 “Për shërbimin privat të sigurisë fizike”.

Neni 12

Kërkesat për transportin e vlerave monetare

1. Bankat marrin masat e nevojshme për transportimin në mënyrë të sigurt të vlerave monetare.

2. Transporti i vlerave monetare realizohet në përputhje me kërkesat e parashikuara në ligjin nr. 75/2014 datë 10.7.2014, “Për shërbimin privat të sigurisë fizike”, si edhe të akteve nënligjore të miratuara në zbatim të tij.

3. Transporti i vlerave monetare realizohet me punonjës shërbimi të SHPSF-së, me licencë të kategorisë “I.3.B”.

KREU III

KËRKESAT MINIMALE TË SIGURISË NË AMBIENTET E ZYRAVE TË KËMBIMIT VALUTOR, SHOQËRITË E KURSIM-KREDITIT DHE UNIONET E TYRE, SUBJEKTEVE FINANCIARE JOBANKA QË KRYEJNË VEPRIMTARI ME SPORTELE DHE/OSE ME AGJENTË

(shtuar togfjalësh me vendimin nr. 107, datë 5.10.2016)

Neni 13

Kërkesa për sigurinë e ambienteve

(shtuar togfjalësh në pikat 1, 3, 15 me vendimin nr. 107, datë 5.10.2016)

1. Zyrat e këmbimit valutor, shoqëritë e kursim-kreditit dhe Unionet e tyre institucionet financiare jobanka që kryejnë veprimtarinë me sportel dhe/ose me agjentë, ushtrojnë veprimtarinë në ambiente që plotësojnë kërkesat e mëposhtme:

- a) janë të arritshme nga njësitë e specializuara për sigurinë;
- b) kanë hapësirat e nevojshme dhe kushte të përshtatshme për mirëmbajtjen e dokumentacionit dhe vlerave monetare;
- c) kanë qartësisht të ndara zonat e mëposhtme:
 - i) zona e pritjes së klientit;
 - ii) zona e arkëtarëve;
 - d) zona e arkëtarëve plotëson kushtet e mëposhtme:
 - i) është e vendosur në një ambient të veçantë dhe të kufizuar nga zonat e tjera me “Sportel”;
 - ii) vlerat monetare mbahen të vendosura në minikasaforta;
 - iii) është e monitoruar me telekamera.

2. Zyrat e këmbimit valutor dhe institucionet financiare jobanka që ushtrojnë veprimtari financiare në qendra biznesi/tregtare, përjashtohen nga zbatimi i nënpikës “i” të shkronjës “c” në pikën 1 të këtij neni.

3. Zyrat e këmbimit valutor, shoqëritë e kursim-kreditit dhe Unionet e tyre subjektet e tjera financiare jobanka që kryejnë veprimtari financiare me sportel, në ambientet ku zhvillojnë veprimtarinë financiare, kanë sistem monitorimi, i cili përbëhet nga:

- a) telekamerat, të cilat filmojnë në mënyrë të pandërprerë të gjitha ambientet e subjektit;
- b) pajisje dixhitale për regjistrimin e pamjeve, e cila:
 - i) vendoset brenda zonës së arkëtarëve; dhe
 - ii) kohën e ruajtjes së regjistrimeve e ka jo më pak se 5 (pesë) ditë.

4. Implementimi, përpunimi, administrimi dhe ruajtja e të dhënave të përfituara nga sistemet e mbrojtjes elektronike bëhet në përputhje me ligjin “Për mbrojtjen e të dhënave personale” dhe akteve nënligjore në zbatim të tij.

5. Zyrat e këmbimit valutor shoqëritë e kursim-kreditit dhe Unionet e tyre dhe institucionet financiare jobanka që kryejnë veprimtarinë me sportel dhe/ose me agjentë, njoftojnë strukturat përkatëse të Policisë Vendore, për adresën ku do të hapen apo transferohen zyrat ose agjentët e tyre.

6. Subjektet financiare jobanka që kryejnë veprimtari me sportel dhe/ose me agjentë, janë përgjegjës për verifikimin e zbatimit të kërkesave të kësaj rregulloreje nga këta të fundit.

KREU IV DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 14 **Mbikëqyrja**

1. Banka, çdo vit dhe sa herë ka ndryshime, paraqet pranë Bankës së Shqipërisë (Departamenti i Sigurimit dhe Mbrojtjes), një kopje të dokumentacionit për:

- a) kontratat e lidhura me SHPSF-të, për:
 - i) marrjen dhe verifikimin e sinjalit të alarmit,
 - ii) sigurimin e jashtëm ose të brendshëm,
 - iii) transportin e vlerave monetare;
- b) licencat (fotokopje) e nënkategorisë “I.3.A” dhe “I.3.B” të SHPSF-ve me të cilat kanë lidhur kontratë;
- c) listën e automjeteve të blinduara për transportin e vlerave monetare ku të evidentohen:
 - i) targa dhe tipi i automjeteve;
 - ii) të dhënat për drejtuesin e automjetit;
 - iii) kopje të autorizimit të lëshuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit.
- d) listën e punonjësve të ngarkuar për kryerjen e veprimeve me vlerat monetare së bashku me certifikatat përkatëse.

2. Subjektet e kësaj rregulloreje, njoftojnë Departamentin e Mbikëqyrjes të Bankës së Shqipërisë, në rast të hapjes dhe/ose ndryshimeve të vendndodhjes së ambienteve ku zhvillojnë veprimtarinë e tyre.

3. Departamenti i Mbikëqyrjes të Bankës së Shqipërisë, pas marrjes së njoftimit sipas pikës 2 të këtij neni, kërkon nga Departamenti i Sigurimit dhe Mbrojtjes të Bankës së Shqipërisë, kryerjen e inspektimit të ambienteve lidhur me plotësimin e kërkesave të kësaj rregulloreje.

4. Departamenti i Mbikëqyrjes së Bankës së Shqipërisë, për zbatimin e kërkesave të nenit 5 të kësaj rregulloreje, mund të kërkojë në çdo kohë kryerjen e inspektimeve tek subjektet e kësaj rregulloreje nga Departamenti i Sigurimit dhe Mbrojtjes së Bankës së Shqipërisë.

Neni 15 **Masat mbikëqyrëse dhe ndëshkimore**

(shtuar togfjalësh në fund të nenit me vendimin nr. 107, datë 5.10.2016)

Banka e Shqipërisë, në rast të mosplotësimit të kërkesave të kësaj rregulloreje, zbaton masat

mbikëqyrëse dhe/ose ndëshkimore të parashikuara në ligjin nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë” dhe në ligjin nr. 52/2016, datë 19.5.2016, “Për shoqëritë e kursim-kreditit dhe Unionet e tyre”.

KRYETAR I KËSHILLIT MBIKËQYRËS
Gent Sejko